

ІСТОРИЇ УСПІХУ

ЯК ЦЕНТР СПІЛЬНИХ ДІЙ
ДОПОМАГАЄ ГРОМАДАМ
СТАВАТИ СИЛЬНІШИМИ

Децентралізація – одна із найважливіших і найуспішніших реформ незалежної України.

Якщо раніше на місцях чекали, поки “з центру” спустять гроші й скажуть, що з ними робити, то нині українці мають можливість самостійно врядувати в громадах. Поступово вони стають самостійними й вчаться давати собі раду зі щоденними викликами.

Центр спільних дій – аналітично-адвокаційна організація, яка працює в інтересах громадян України та є незалежною, політично нейтральною та незаангажованою в усіх аспектах своєї діяльності.

Одне з основних завдань Центру спільних дій – допомогти громадам стати ще сильнішими й спроможнішими, добре врядувати на своїй території та ефективно вирішувати місцеві проблеми.

Наша співпраця з громадами розпочалася з публічних консультацій. Ми допомагали місцевій владі провести ефективні обговорення щодо рішень і політик, аби зібрати дані, почути й врахувати думку мешканців. Відтак у 2021 році з'явився оновлений формат взаємодії: ми допомагаємо місцевій владі розробляти ефективні й інклюзивні політики.

СФЕРИ

Освіта

Культура

Охорона
здоров'я

Управління
відходами

Широкомасштабна війна не зупинила нашої співпраці й підкреслила, наскільки важливими для України є сильні громади.

Станом на зараз ми маємо вже 8 громад-партнерок. Ми надихаємося кожною з них і ділимося їхніми історіями успіху.

Любешівська селищна громада

КУЛЬТУРА

ВОЛИНЬСЬКА
ОБЛАСТЬ

У 2021-му ми запросили кілька громад разом із нами пройти цикл публічної політики: визначити проблему, проаналізувати дані й законодавство, запитати думку людей та поступово напрацювати нову місцеву політику. І нам приємно згадати, як Любешівська громада на Волині першою відгукнулася на нашу пропозицію.

Місцева влада хотіла зробити так, щоб усі мешканці могли сходити на крутий концерт або взяти почитати цікаву книжку у власній громаді, а не їхати для цього в Луцьк чи Ковель.

Проблема в тому, що громада має понад 50 будинків культури, клубів і бібліотек. Вони з'їдають кошти на утримання, але при цьому не надають якісних послуг.

Спільно ми знайшли розв'язання: об'єднати ці заклади в Центр надання культурних послуг і 12 його філій.

У результаті замість 50+ закладів у громаді залишиться 13, зате вони дійсно працюватимуть і надаватимуть мешканцям справді якісні послуги.

БІЛЬШЕ ПРО НАШУ СПІВПРАЦЮ

[ЧИТАЙТЕ ТУТ](#)

Широкомасштабна війна дещо змінила пріоритети громади, та вона зможе повернутися до втілення наших напрацювань у будь-який момент.

ПРОВЕЛИ

2 опитування:
182 мешканців
666 педагогів та учнів

10 закритих інтерв'ю зі
стейкхолдерами

зустріч із Волинською ОДА

публічну консультацію у
громаді

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ

законодавство у сфері
культури

відвідуваність закладів
культури

кількість культурних заходів

фінансування сфери культури
з місцевого бюджету

ПРОКОНСУЛЬТУВАЛИСЯ

З Міністерством культури та
інформаційної політики України

РОЗРОБИЛИ

аналітичний бриф
про проблему

нову місцеву політику
та план дій на її
виконання

проекти рішень

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

Буцацька міська громада

КУЛЬТУРА

ТЕРНОПІЛЬСЬКА
ОБЛАСТЬ

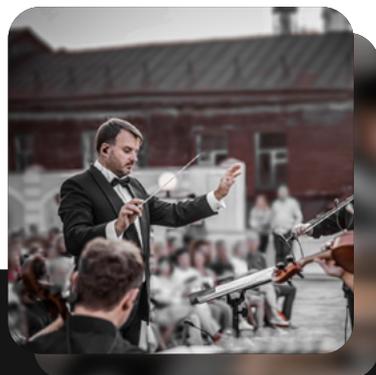
Купа будівель, які пожирають гроші на утримання й не приносять практичної користі мешканцям – такий радянський “культурний” спадок дістався багатьом громадам. Наприклад, Буцацька громада в 2021 році мала 61 заклад культури. Більшість із них були занедбані, без обладнання й навіть не опалювалися.

Мешканці громади були готові платити за культурні послуги – концерти, фестивалі тощо. Але замість того, щоб організувати цікаві заходи чи купувати нові книжки в бібліотеки, місцева влада мусить утримувати розгалужену систему старих будівель.

Спільно ми прийшли до рішення – тестово створити сучасні центри культурних послуг (ЦКП) у трьох населених пунктах.

І якщо все вдасться й громадяни будуть задоволені, – поступово оптимізувати за таким прикладом всю мережу.

БІЛЬШЕ ПРО НАШУ СПІВПРАЦЮ

[ЧИТАЙТЕ ТУТ](#)

Ми розробили потрібну політику і план дій, а місцева влада внесла їх до стратегії розвитку громади. Щойно громада знайде стартові кошти – вона запустить спільно розроблений план дій.

ПРОВЕЛИ

опитування:
127 мешканців

8 закритих інтерв'ю
зі стейкхолдерами

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ

законодавство у сфері
культури

відвідуваність закладів
культури

кількість культурних заходів

фінансування сфери культури
з місцевого бюджету

РОЗРОБИЛИ

аналітичний бриф
про проблему

нову місцеву політику та
план дій на її виконання

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

Корецька міська громада

ОСВІТА

РІВНЕНЬКА
ОБЛАСТЬ

Багатьом громадам знайома ситуація, коли ледь не в кожному селі є школа, та користі з того катма: дітей у класах мало, вчителів бракує, освіта – така собі, а грошей витрачається ціла купа. Корецька громада ще до нашої співпраці почала реформувати шкільну мережу за простим принципом: менше шкіл – більше ресурсів, щоб забезпечити всім справді якісну освіту. Як це, до речі, й визначено законодавством.

Логіка така: всі заклади середньої освіти мають стати початковими школами (1-4 класи), гімназіями (5-9 класи) та ліцеями (10-12 класи). Якщо початкову освіту дитині краще отримувати в рідному селі, то в гімназію та ліцей її можна підвозити в сусідній населений пункт.

Це рішення – дуже правильне, але через брак комунікації та стереотипи його не зрозуміли мешканці громади.

Ми проаналізували проблему та рішення Корецької міськради, дали рекомендації, а також допомогли місцевій владі вдосконалити механізми залучення людей: провели публічні консультації й опитування.

БІЛЬШЕ ПРО НАШУ СПІВПРАЦЮ

[📄 ЧИТАЙТЕ ТУТ](#)

Завдяки консультаціям і поясненням мешканці оцінили нову місцеву політику, а наш моніторинг показав, що рішення працюють і громада рухається в правильному напрямі – діти матимуть можливість отримати якіснішу освіту для кращого життя.

ПРОВЕЛИ

7 закритих інтерв'ю
зі стейкхолдерами

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ

законодавство у сфері загальної
середньої освіти

попередні рішення Корецької
міської ради

кількість учнів та працівників
шкіл

наповнюваність класів

успішність учнів

фінансування загальної
середньої освіти з місцевого
бюджету

РОЗРОБИЛИ

аналітичний бриф
про проблему

моніторинг та оцінку нової
місцевої політики

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

Сокальська міська громада

ОСВІТА

ЛЬВІВСЬКА
ОБЛАСТЬ

Неефективні шкільні мережі – це, фактично, всеукраїнська проблема. Щоб допомогти громадам реформувати цю сферу, держава встановила дедлайни: до 1 вересня 2024-го всі громади мають затвердити план трансформації шкільної мережі, а до 2027-го – впровадити ці зміни.

Навіть коли керівництво громади або відділ освіти міськради розуміють цю потребу, опиратися рішення можуть як мешканці, так і місцеві депутати. В такому разі схвалити і втілити зміни буде неможливо. Саме так і сталося в Сокальській громаді.

Ми занурилися
у величезний
пласт роботи:

- проаналізували дані
- провели консультації з представниками Сокальської міської ради, Центру з обслуговування закладів освіти, батьківських комітетів громади та керівниками шкіл
- допомогли місцевій владі з опитуваннями вчителів, учнів, батьків і депутатів

БІЛЬШЕ ПРО НАШУ СПІВПРАЦЮ

[ЧИТАЙТЕ ТУТ](#)

В результаті Центр спільних дій запропонував дещо змінити план трансформації мережі. І завдяки тривалій предметній роботі Сокальська міськрада зрештою змогла ухвалити рішення про реорганізацію.

ПРОВЕЛИ

8 закритих інтерв'ю зі стейкхолдерами

опитування:

255 педагогів
419 учнів
784 батьків
9 депутатів міської ради

РОЗРОБИЛИ

аналітичний бриф про проблему

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ

законодавство у сфері загальної середньої освіти

попередній план трансформації шкільної мережі

кількість учнів та працівників шкіл

наповнюваність класів

успішність учнів

фінансування загальної середньої освіти з місцевого бюджету

Пустомитівська міська громада

ОСВІТА

ЛЬВІВСЬКА
ОБЛАСТЬ

Навіть коли місцева влада вже розуміє, що реорганізувати школи необхідно, лишається питання, як це зробити найкраще. Наприклад, у Пустомитівській громаді вирішили, що їй потрібен один профільний ліцей, а решту навчальних закладів доцільно перетворити на гімназії.

От тільки який із закладів має стати ліцеєм?

Щоб зрозуміти це, ми провели порівняльний аналіз потенційних ліцеїв за низкою показників, зокрема успішності учнів і матеріального забезпечення. Також ми розробили моделювання місткості ліцеїв, щоб зрозуміти, який заклад зможе вмістити необхідну кількість учнів.

Це одне важливе завдання – пояснити громадянам, що відбувається і яку користь це принесе їм та їхнім дітям.

Це потрібно було змінювати, причому негайно.

БІЛЬШЕ ПРО НАШУ СПІВПРАЦЮ

[ЧИТАЙТЕ ТУТ](#)

Щоб допомогти місцевій владі провести громадські слухання ефективніше, ми розробили для мешканців громади брошуру "4 МІФИ ПРО РЕФОРМУ ОСВІТИ, ЯКИХ ЧАС ПОЗБУТИСЯ".

[↓ ЗАВАНТАЖИТИ](#)

ПРОВЕЛИ

10 закритих інтерв'ю зі стейкхолдерами

опитування:
218 батьків
41 педагог
131 учень

ДОПОМОГЛИ ОРГАНІЗУВАТИ

залучення громадян до ухвалення рішень у форматі громадських слухань

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ

законодавство у сфері загальної середньої освіти

кількість учнів та працівників шкіл

наповнюваність класів

успішність учнів

фінансування загальної середньої освіти з місцевого бюджету

РОЗРОБИЛИ

власну методологію оцінки ліцеїв, які претендують на статус профільного

аналітичний бриф про проблему

[↓ ЗАВАНТАЖИТИ](#)

моделювання місткості ліцеїв

інформаційну брошуру для громадських слухань

[↓ ЗАВАНТАЖИТИ](#)

[↓ ЗАВАНТАЖИТИ](#)

Миколаївська міська громада

ОХОРОНА
ЗДОРОВ'Я

ЛЬВІВСЬКА
ОБЛАСТЬ

Лікарі діагностують хвороби й допомагають нам із ними впоратися. Та іноді "підлікувати" потрібно власне систему охорони здоров'я. Із такою необхідністю зіштовхнулася й Миколаївська громада.

Її мешканці були не дуже задоволені якістю медичних послуг, і навіть їздили лікуватися в інші громади. Питання до медичної системи були і в самих лікарів. А місцева влада й керівництво лікарні по-різному дивилися на те, як має працювати охорона здоров'я в Миколаївській громаді. Ситуація була дійсно складна.

Ми провели закриті інтерв'ю із заінтересованими сторонами, а також опитали лікарів і пацієнтів. Одним із ключових моментів співпраці було організувати для громади стратегічну сесію, на яку ми запросили представників міськради, її виконкому та лікарні. На наше запрошення стратсесію для місцевих управлінців проводив співзасновник Українського центру охорони здоров'я Матвій Хренов.

Учасники вчилися проєктного менеджменту і спільно напрацювали три ключові проєкти:

- Систематизувати медичні послуги
- Створити комфортний "маршрут пацієнта"
- Підняти рівень престижності професії лікаря

БІЛЬШЕ ПРО НАШУ СПІВПРАЦЮ

[ЧИТАЙТЕ ТУТ](#)

Також ми допомогли громаді проаналізувати всі дані й зрозуміти позиції лікарів і пацієнтів. Зараз міськрада та лікарня поступово втілюють спільно напрацьовані зміни.

ПРОВЕЛИ

7 закритих інтерв'ю зі стейкхолдерами

опитування:
56 лікарів
195 пацієнтів

стратегічну сесію для місцевих управлінців громади

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ

законодавство у сфері охорони здоров'я

кількість працівників лікарні

перелік та кількість медпослуг, які надає лікарня

фінансування лікарні та медпослуг

РОЗРОБИЛИ

аналітичний бриф про проблему

 ЗАВАНТАЖИТИ

Рожищенська міська громада

УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ
ВІДХОДАМИ

ВОЛИНЬСЬКА
ОБЛАСТЬ

Люди готові активно обговорювати охорону здоров'я та освіту, однак поза увагою часто лишається сфера управління побутовими відходами. Фактично, місцева влада має зробити так, щоб сміття, яке мешканці продукують, якнайменше шкодило громаді й довкіллю, а в ідеалі — перетворилося на ресурс.

Рожищенська громада звернулася до нас із бажанням створити ефективну систему управління побутовими відходами, яка б забезпечувала потреби мешканців і відповідала законодавству. Ми проаналізували дані й позиції стейкхолдерів і спільно з міськрадою напрацювали рішення, які допоможуть громаді втілити її запит.

Зробити
необхідно чимало:

- затвердити план управління побутовими відходами
- переглянути й оновити тарифи на вивезення сміття
- забезпечити села громади послугою з вивезення відходів
- закрити й рекультивувати сільські звалища
- поглибити сортування сміття

БІЛЬШЕ ПРО НАШУ СПІВПРАЦЮ

[ЧИТАЙТЕ ТУТ](#)

Поступово громада рухається до своєї амбітної мети – сміття буде ресурсом, а не проблемою.

ПРОВЕЛИ

9 закритих інтерв'ю зі стейкхолдерами

опитування 90 мешканців

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ

законодавство у сфері управління побутовими відходами

графіки і схеми вивезення побутових відходів

кількість і характеристики техніки

розміщення і статус сміттєзвалищ

кількість споживачів та укладених договорів

кількість зібраних відходів за 2021 рік

РОЗРОБИЛИ

аналітичний бриф про проблему

нову місцеву політику та план дій на її виконання

довідку-еконавігатор із управління побутовими відходами

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

Великодимерська селищна громада

УПРАВЛІННЯ ПОБУ ТОВИМИ
ВІДХОДАМИ

КИЇВСЬКА
ОБЛАСТЬ

Співпраця з Великодимерською громадою – це приклад того, як один день може повністю змінити всі попередні плани. У 2021-му ми почали допомагати їй налагоджувати ефективну систему управління побутовими відходами.

У 2022-му Велика Димерка пережила російську окупацію.

Після деокупації перед громадою постали нагальніші проблеми, ніж побутові відходи. Росіяни зруйнували майже дві з половиною тисячі об'єктів у громаді: критичну інфраструктуру, 4 школи, дитячий садочок, амбулаторії, підприємства.

Після цього Велика Димерка потребувала багато ресурсів на відновлення. Тож ми перезапустили нашу співпрацю.

Центр спільних дій дослідив досвід пошуку міст-побратимів і сформував покрокову практичну інструкцію для місцевої влади Великодимерської та інших деокупованих громад.

А згодом ми запустили співпрацю з громадою в новому форматі.

БІЛЬШЕ ПРО НАШУ СПІВПРАЦЮ

[ЧИТАЙТЕ ТУТ](#)

Нині Центр допомагає місцевій владі ефективно комунікувати з місцевим бізнесом та мешканцями з питань відновлення. Також у межах нашої співпраці ми проведитимемо для міськради тренінги й навчання.

ПРОВЕЛИ

6 закритих інтерв'ю
зі стейкхолдерами

опитування:
203 мешканці
14 підприємців

ПРОАНАЛІЗУВАЛИ

законодавство у сфері
управління побутовими
відходами

графіки і схеми вивезення
побутових відходів

кількість і характеристики
техніки

кількість споживачів та
укладених договорів

РОЗРОБИЛИ

аналітичний бриф із
результатами опитування

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

інструкцію з пошуку
міст-побратимів

↓ ЗАВАНТАЖИТИ

CENTREUA.ORG

КИЇВ | 2024

